

для отримання виграшу у конкурентній боротьбі на зовнішніх ринках. Водночас експортна діяльність знаходяться під впливом різного роду національних і міжнародних торговельно-економічних факторів зовнішнього середовища, які потребують системного вивчення. Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є визначення інструментів стимулювання експорту, які найбільшою мірою впливають на експортну орієнтованість підприємств.

Список використаної літератури:

1. Melnyk T. Promotion of Ukraine's export to China: priorities and institutional framework / T.Melnyk, L.Kudyrko, K.Pugachevska, I. Sevruck // Problems and perspectives in management. – 2019. - №3 – Vol. 17. – P.508-520.
2. Сіденко В.Р. Глобальні структурні трансформації та тренди економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://razumkov.org.ua/uploads/article/EP_18_1_37_uk.pdf.
3. Пугачевська К.С. Інструменти експорт-промоушн за умов глобалізації / К.С. Пугачевська // Проблеми економіки. – 2017. – № 11. – С.36-41.

Пугачевська Катерина Йозефівна,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту та
управління економічними процесами,
Мукачівського державного університету

ГЛОБАЛЬНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Останнім часом термін «глобалізація» все більше асоціюється з поняттям «глобальна нестабільність». Посилення взаємозв'язків і взаємозалежності національних економік, збільшення обсягів глобальних фінансових трансакцій супроводжується регулярними коливаннями економічної кон'юнктури. Світова економічна криза 2008-2009 рр., Боргова криза ЄС в 2011 р. - всі ці явища говорять про те, що ситуація в світовій економіці є вкрай нестабільною і може в будь-який момент прийняти форму нової світової економічної кризи.

Крім терміна «глобальна нестабільність» найчастіше застосовуються терміни «глобальні дисбаланси» і «глобальні диспропорції». Можна виділити ряд факторів дестабілізуючого ефекту глобалізації:

- Глобалізація здійснюється виключно на основі принципів ринкової економіки. Конкуренція набуває глобального характеру. Очевидно, що в умовах конкуренції існують «переможці» і «переможені». Для останніх велика ймовірність банкрутства з подальшими несприятливими соціально-економічними наслідками. Глобальна конкуренція відрізняється винятковою масштабністю і важко передбачуваними наслідками.

- Для ринкової економіки характерні кон'юнктурні коливання. Для кон'юнктурних коливань властива періодична зміна фаз (підйом, поживлення, криза, депресія). Періодично трапляються економічні кризи. В умовах глобалізації відбувається швидке поширення кризових тенденцій, так як національні економіки

дуже тісно взаємопов'язані. Наприклад, в 2007 р. економічна криза, що почалася на іпотечному ринку США, менш, ніж за рік набула форми світової економічної кризи.

- В даний час рівень ВВП на душу населення в окремих країнах істотно відрізняється. В останні два десятиліття ці відмінності по відношенню до ряду країн не тільки не зменшилися, а й значно зросли. Глобалізація найчастіше асоціюється з феноменом поляризації (багаті стають багатшими, а бідні стають біднішими). Поляризація обумовлена тим, що лібералізація торговельного порядку дозволяє конкурентоспроможним компаніям, розташованим в розвинених країнах, отримувати нові ринки збуту і збільшувати доходи. У той час же час слаборозвинені країни не отримують будь-яких реальних передумов для розвитку і підвищення життєвого рівня населення.

- Глобалізація супроводжується створенням регіональних інтеграційних об'єднань (ЄС, МЕРКОСУР, Андське співтовариство, АСЕАН). Практика останніх років показує, що поглиблення інтеграції пов'язано з подоланням великих проблем. Навіть в рамках такого порівняно успішного інтеграційного об'єднання як ЄС періодично виникають складнощі. Що стосується інших блоків, то інтеграційний процес йде ще повільніше і постійно виникають розбіжності щодо побудови інтеграційних моделей.

- У сучасній світовій економіці формується багаторівнева система управління господарськими процесами, що включає глобальний рівень, регіональний рівень і національний рівень. Виникає питання про їх взаємодію. І тут можливі численні суперечності з приводу передачі частини функцій по управлінню господарськими процесами з національного рівня на наднаціональний рівень [1].

Глобальна нестабільність обумовлена не тільки диференціацією рівня доходів, але і постійною структурною динамікою в сучасному світовому господарстві. Одним з найважливіших індикаторів глобалізації є міжнародна торгівля. Частка деяких країн (США, Великобританія, Франція) скорочується, в той час як інші країни (перш за все Китай) все більше зміцнюють свої позиції на світових ринках.

Аналогічні процеси спостерігаються і на ринку міжнародних прямих інвестицій. Тут також стрімко змінюється структура їх спрямованості, тому що інвестори чутливі до кон'юнктурних коливань.

В умовах глобальної нестабільності ускладнюється процес формування підприємницьких стратегій, тому що довгострокове планування стає все більш приблизними. У цих умовах стратегії вже не можуть прийматися на терміни більше 3-5 років і повинні передбачати альтернативні варіанти дій при несподіваних сценаріях розвитку світової кон'юнктури. Відповідно, все більшу значимість набувають сучасні методи прогнозування (Форсайт-технології).

Список використаної літератури:

1. Фейгин Г.Ф. Стратегический менеджмент в условиях глобализации: монография/Г.Ф. Фейгин, А.И. Шлафман, А.С. Большаков. - СПб.: Изд-во Политехнического ун-та, 2011. -218 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>